

HAZİRAN AYI FİYAT GELİŞMELERİ

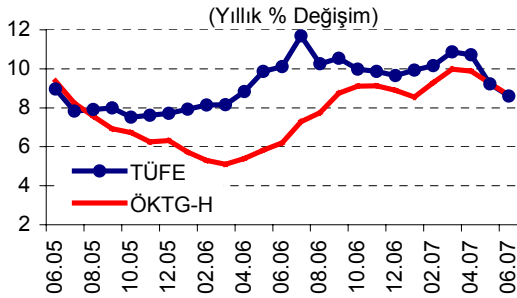
Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

4 Temmuz 2007

ÖZET...

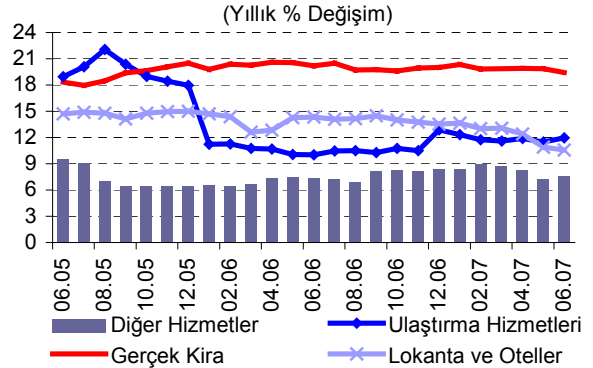
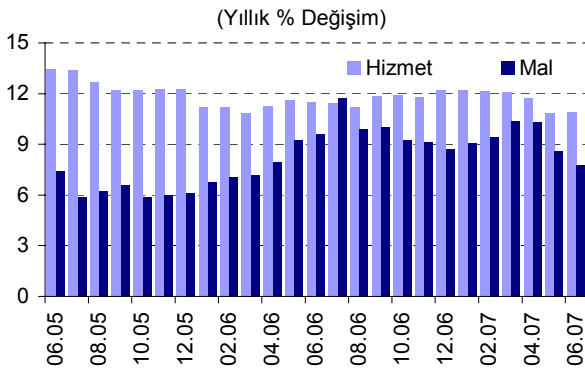
Haziran ayında tüketici fiyatları yüzde 0,24 oranında azalmış ve yıllık enflasyon 0,63 puan düşerek yüzde 8,60 seviyesine gerilemiştir. Bu gelişmede yarı dayanıklı ve dayanıklı tüketim malları fiyatlarının yıllık artış hızındaki yavaşlama etkili olmuştur. Yıllık enflasyondaki düşüş son üç ayda toplam 2,26 puana ulaşmıştır. İşlenmemiş gıda ve enerji fiyatlarına ilişkin risklere rağmen güçlü parasal sıkılaştırmanın gecikmeli etkileri sayesinde enflasyonda başlayan düşüş eğiliminin önümüzdeki dönemde de sürmesi beklenmektedir.

...DEĞERLENDİRMELER...

Haziran ayında yıllık enflasyon yüzde 8,60 oranına gerilerken, TÜFE'deki ilk altı aylık birikimli artış yüzde 3,87 olmuştur. Enerji, işlenmemiş gıda ürünleri, alkollü içecekler ve tütün ürünleri ile altın hariç TÜFE göstergesinin (ÖKTG-H) yıllık enflasyonu gerileme eğilimini sürdürmektedir.

Haziran ayında mal grubu fiyatları yüzde 0,74 oranında azalmış, hizmet grubu fiyatları yüzde 1,18 oranında artmıştır. Yıllık enflasyon ise mal grubunda gerilerken, hizmet grubunda belirgin bir değişim göstermemiştir.

Haziran ayında eğitim ve eğlence-kültür hizmetlerinde mevsimsel artışlar gözlenirken, petrol fiyatlarındaki artışların gecikmeli etkileriyle ulaştırma hizmetleri fiyatları yüzde 1,13 oranında yükselmiştir. Haberleşme hizmetleri cep telefonu görüşme ücretleri kaynaklı olarak yüzde 2,06 oranında artmıştır. Kira artışı ise bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla daha düşük gerçekleşmiş ve bu kalemdeki yıllık enflasyon Haziran ayında bir önceki aya kıyasla 0,44 puan gerilemiştir. Lokanta ve oteller grubu fiyatları yıllık artışında 2007 yılı başından itibaren süregelen azalma eğilimi bu ay da devam etmiş ve ilk altı ayda toplam gerileme 3 puana ulaşmıştır.

HAZİRAN AYI FİYAT GELİŞMELERİ

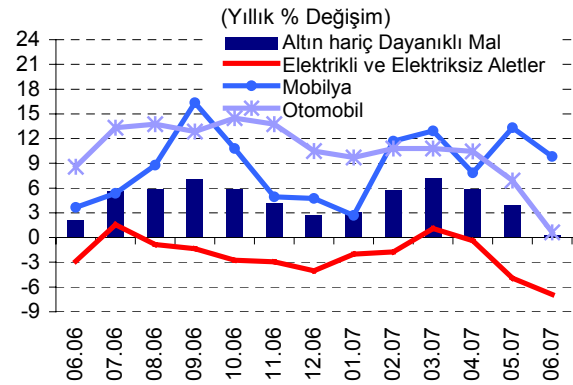
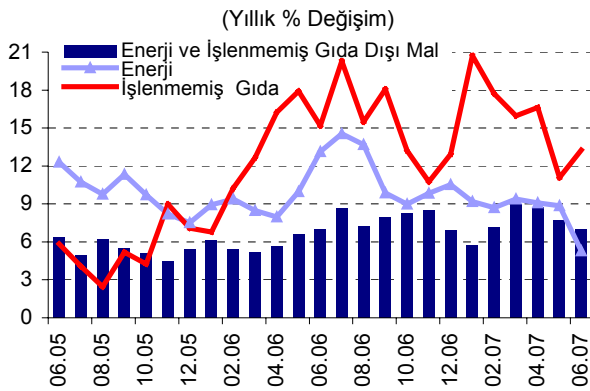

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

4 Temmuz 2007

Enerji grubunda yıllık enflasyon Haziran ayında yüzde 5,28'e gerilemiştir. Son dönemde artan akaryakıt fiyatları Haziran'da sınırlı oranda gerilemiş, konut grubundaki enerji kalemleri ise olumlu katkısını sürdürmüştür. Öte yandan, uluslararası piyasalarda petrol fiyatlarının yüksek seyrini koruması enerji fiyatları üzerinde risk oluşturmaya devam etmektedir.

Enerji ve işlenmemiş gıda dışında kalan mallara bakıldığında, dayanıklı mallardaki belirgin gerileme ile giyim ve ayakkabı grubundaki mevsimsel eğilimin üzerindeki artış ön plana çıkmaktadır. Giyim ve ayakkabı grubu fiyatları Haziran ayında yüzde 1,30 oranında artmış ve böylelikle bu grupta yıllık enflasyon yüzde 7,15 oranına yükselmiştir.

Dayanıklı mal grubu (altın hariç) fiyatları Haziran ayında bir önceki aya kıyasla yüzde 0,69 oranında azalmıştır. Dayanıklı tüketim malları alt gruplarının tamamında fiyatlar Mayıs ayına kıyasla gerileyerek olumlu bir görünüm çizmiştir. Gerek Yeni Türk lirasındaki güçlenme gerekse dayanıklı tüketim mallarına yönelik talepteki yavaşlamanın etkisiyle, bu grupta yıllık enflasyon Haziran ayı itibarıyla yüzde 0,32 oranına gerilemiştir. Bu gelişmede alt gruplar bazında elektrikli ve elektriksiz aletler ile otomobil grubu fiyat gelişmeleri belirleyici olmuştur.

	Aylık Yüzde Değişim		Yıllık Yüzde Değişim	
	Haziran 2007	Haziran 2006	Haziran 2007	Haziran 2006
TÜFE	-0,24	0,34	8,60	10,12
1. Mallar	-0,74	0,03	7,75	9,59
Enerji	-0,03	3,36	5,28	13,12
İşlenmemiş Gıda	-4,10	-5,93	13,25	15,19
Enerji ve İşlenmemiş Gıda Dışı Mallar	0,08	0,78	6,97	6,97
Dayanıklı Mallar	-0,93	1,85	-0,77	10,13
Altın Hariç Dayanıklı Mallar	-0,69	2,97	0,32	2,18
Yarı Dayanıklı Mallar	0,42	2,36	6,43	7,91
Dayanısız Mallar	-1,50	-2,05	10,96	10,66
2. Hizmetler	1,18	1,14	10,90	11,53
Kira	1,05	1,42	19,44	20,21
Lokanta ve Oteller	0,53	0,84	10,58	14,36
Ulaştırma Hizmetleri	1,13	0,70	11,97	10,01
Diğer Hizmetler	1,61	1,31	7,58	7,40

Kaynak: TÜİK, TCMB.

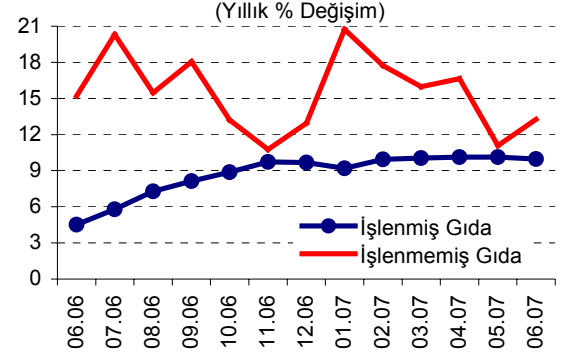
HAZİRAN AYI FİYAT GELİŞMELERİ

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

4 Temmuz 2007

İşlenmemiş gıda ürünlerindeki yıllık enflasyon Haziran ayında bir miktar yükselmiştir. Mayıs ayında mevsim normalleri üzerinde seyreden hava sıcaklıkları ile birlikte yeni mahsul sebze ürünlerinin pazara erken girmesiyle işlenmemiş gıda ürünleri fiyatlarında belirgin gerilemeler gözlenmiştir. Geçtiğimiz ay yayımlanan raporda bu gelişmenin Haziran ayındaki mevsimsel fiyat azalışlarını sınırlandırabileceği ifade edilmişti. Nitekim Haziran ayında sebze fiyatlarındaki düşüşün geçen yılın aynı dönemine kıyasla daha sınırlı olduğu görülmektedir. Diğer yandan meyve fiyatlarındaki kısmi düzeltmenin etkisiyle Haziran ayında işlenmemiş gıda ürünleri fiyatları yüzde 4,10 oranında gerilemiştir.

Haziran ayında belirli işlenmiş gıda ürünlerinin KDV oranlarında indirimle gidilmesinin olumlu etkileri gözlenmiş olmakla birlikte, ekmek fiyatlarının aynı dönemde yüzde 1,61 oranında yükselmesi sonucunda işlenmiş gıda ürünleri fiyatları yüzde 0,14 oranında artmıştır. Önceki raporlarımızda belirtildiği gibi, yüksek hava sıcaklıkları ve yağış eksikliği nedeniyle tahıl ile sebze-meyve ürünlerinde gözlenebilecek olası rekolte kayıpları, önümüzdeki dönem gıda fiyatları üzerinde risk unsuru oluşturmaktadır.

Haberleşme grubu fiyatları Haziran ayında yüzde 1,41 oranında artmıştır. Bu gelişmede, cep telefonu cihazı fiyatlarındaki belirgin gerilemeye karşılık, yüksek oranda artış gösteren cep telefonu görüşme ücretleri etkili olmuştur. Cep telefonu görüşme ücretlerindeki ilk altı aylık birikimli artış yüzde 12,86'ya ulaşmıştır.

Haziran ayında özel kapsamlı göstergelerin aylık artışlarının önceki yıllara kıyasla oldukça düşük düzeylerde gerçekleştiği ve yıllık artışların yavaşladığı görülmektedir. Özellikle dayanıklı mallardaki gelişmeler bu konuda belirleyici olmuştur. Bunlara ek olarak, ÖKTG-H endeksinin mevsimsellikten arındırılmış aylık artışlarındaki yavaşlamanın sürdüğü görülmektedir.

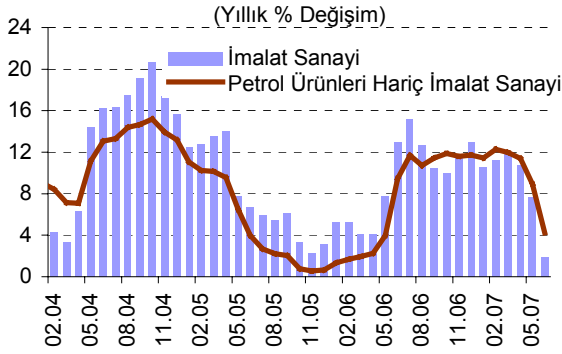
Haziran ayında yüzde 0,11 oranında düşüş gösteren ÜFE'ye tarım sektörü 0,20 puan artırıcı yönde etki yaparken, sanayi sektörü 0,31 puan azaltıcı yönde katkı sağlamıştır. Yıllık ÜFE enflasyonu bir önceki yıldaki yüksek bazın ortadan kalkması ile birlikte yüzde 2,89 oranına gerilemiştir.

HAZİRAN AYI FİYAT GELİŞMELERİ

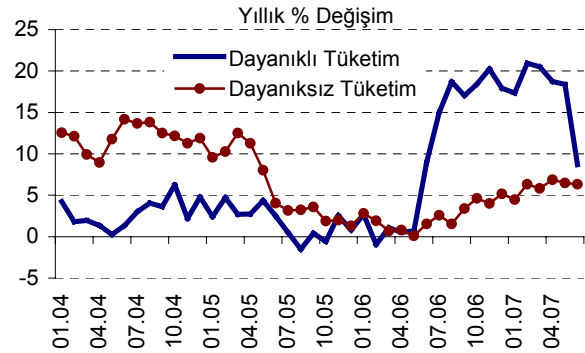
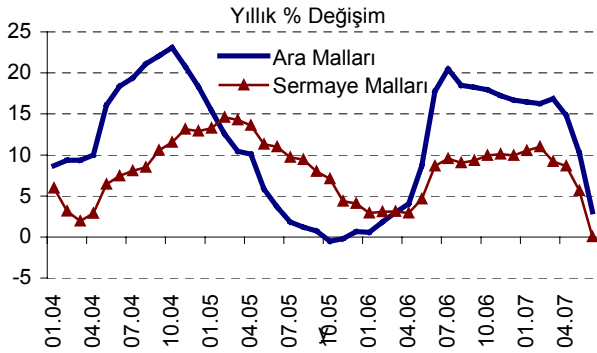
Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

4 Temmuz 2007

İmalat sanayi fiyatlarında Haziran ayında gözlenen yüzde 0,24 oranındaki azalışta giyim eşyası imalatı, makine ve teçhizat imalatı ile kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri fiyatlarında gözlenen azalışlar etkili olmuştur. Kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri fiyatları geçen aya göre yüzde 0,84 oranında azalırken, petrol ürünleri hariç imalat sanayi fiyatlarında yüzde 0,17 oranında gerileme gözlenmiştir. İmalat sanayi fiyatlarındaki iyileşmenin belirginleşmesi, tüketici fiyatları açısından maliyet yönlü unsurların olumlu seyrine işaret etmektedir.

Üretici fiyat endeksi MİGS sınıflamasına göre incelendiğinde, Haziran ayında dayanıksız tüketim malları dışındaki tüm kalemlerin fiyatlarında düşüş gözlenmektedir. Dayanıksız tüketim malları fiyatlarındaki sınırlı artışta ise gıda ürünleri fiyatlarındaki artışların belirleyici olduğu gözlenmektedir. Son aylarda imalat sanayinde dayanıklı tüketim ve sermaye malları fiyatlarının aylık bazda gerileme eğilimi sergilediği dikkat çekmektedir.

MİGS Sınıflamasına Göre ÜFE Gelişmeleri

Aylık Yüzde Değişim

	Haz-06	Tem-06	Ağu-06	Eyl-06	Eki-06	Kas-06	Ara-06	Oca-07	Şub-07	Mar-07	Nis-07	May-07	Haz-07
Ara Malları Fiyatları	6,84	1,55	-0,46	0,62	0,37	-0,34	-0,57	-0,08	0,12	1,24	0,44	0,27	-0,13
Sermaye Malları Fiyatları	4,66	-0,15	-0,17	0,28	0,91	0,40	0,53	1,11	0,34	-1,41	-0,25	-0,64	-0,93
Dayanıklılık Tüketim Malları Fiyatları	8,46	4,16	1,97	-0,50	1,85	0,94	-0,43	1,43	0,02	-0,48	-0,49	0,44	-0,46
Dayanıksız Tüketim Malları Fiyatları	0,37	0,13	0,24	2,35	0,96	-0,26	0,13	0,03	1,82	-0,30	1,28	-0,38	0,20
Enerji Fiyatları	9,65	4,11	-4,28	-8,60	-2,32	-1,80	1,53	-3,82	0,64	6,04	2,12	-0,54	-1,36

Kaynak: TÜİK, TCMB.

HAZİRAN AYI FİYAT GELİŞMELERİ

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

4 Temmuz 2007

...TABLOLAR

Haziran Ayı TÜFE ve Alt Kalemler (Yüzde Değişim)					
	Ağırlık	2007		2006	
		Aylık	Yıllık	Aylık	Yıllık
TÜFE	100	-0,24	8,60	0,34	10,12
Gıda ve Alkolsüz İçecekler	28,47	-1,94	11,52	-2,72	9,22
Alkollü İçecekler ve Tütün	5,06	0,02	10,20	0,00	31,11
Giyim ve Ayakkabı	7,86	1,30	7,15	0,84	0,03
Konut	16,62	0,39	10,86	2,18	13,23
Ev Eşyası	7,22	0,24	11,18	1,35	2,49
Sağlık	2,66	0,07	4,71	0,41	2,54
Ulaştırma	11,60	-0,17	4,00	3,77	12,64
Haberleşme	4,41	1,41	0,76	0,95	3,72
Eğlence ve Kültür	3,16	1,31	2,76	2,52	3,06
Eğitim	2,15	2,22	8,20	1,96	7,03
Lokanta ve Oteller	6,40	0,53	10,58	0,84	14,36
Çeşitli Mal ve Hizmetler	4,39	-0,62	2,93	-0,88	18,87

Kaynak: TÜİK

Haziran Ayı ÜFE ve Alt Kalemler (Yüzde Değişim)					
	Ağırlık	2007		2006	
		Aylık	Yıllık	Aylık	Yıllık
ÜFE	100	-0,11	2,89	4,02	12,52
Tarım	18,17	1,06	4,30	-0,25	11,53
Sanayi	81,83	-0,39	2,56	5,08	12,63
Madencilik	1,49	0,24	5,00	5,13	18,32
İmalat	74,49	-0,24	1,92	5,37	13,01
Enerji	5,85	-2,32	11,28	0,91	4,77

Kaynak: TÜİK

Bu rapor, fiyat istatistiklerinin Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından yayımlanmasını izleyen iki iş günü içinde yayımlanmakta ve TCMB'nin bir önceki ayın enflasyon rakamlarına ilişkin ilk görüşlerini ifade etmekte olup, resmi fiyat istatistiklerinin açıklanması ile Para Politikası Kurulu toplantısı arasında geçen süre zarfında aylık enflasyon gelişmelerinin kamuoyu tarafından daha sağlıklı biçimde yorumlanmasına katkıda bulunmayı amaçlamaktadır.